

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

B/17057. számú

BESZÁMOLÓ

a Bethlen Gábor Alap 2020. évi tevékenységéről és működéséről

Előadó: Dr. Semjén Zsolt
nemzetpolitikáért, egyházügyekért és
nemzetiségekért felelős miniszterelnök-
helyettes

Budapest, 2021. szeptember

Tartalom

Tartalom	1
1. Összefoglaló adatok	2
1.1 Az Alapból 2020. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői	5
1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása	5
1.3 Tárgyévet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások	5
2. Az Alap 2020. évi vagyoni helyzetének alakulása	6
2.1 Eszközök	6
2.2 Források	6
3. Az Alap bevételei	8
3.1 Költségvetési támogatás	8
3.2 Egyéb bevétel	9
3.3 Összesítő kimutatás a 2020. évi bevételek teljesüléséről	9
4. Az Alap kiadásai	10
4.1 Nemzetpolitikai célú támogatások	10
4.1.1 Normatív támogatások	11
4.1.1.1 „Szülőföldön magyarul” program	11
4.1.1.2 Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások	13
4.1.2 Nyílt pályázatok	15
4.1.2.1 Nyílt pályázatokról általánosságban	15
4.1.2.2 „A magyar kultúráért és oktatásért” című központi és regionális pályázati felhívások	15
4.1.2.3 „Testvér-települési programok és együttműködések” című pályázati felhívás	17
4.1.2.4 „Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása” című pályázati felhívás	17
4.1.2.5 „A diaszpórában élő magyarság szervezetei és a diaszpórában található magyar nyelvű képzést végző szervezetek számára” című pályázati felhívás	18
4.1.3 Meghívásos pályázatok	20
4.1.3.1 „Az Erdélyi nemzeti jelentőségű programok megvalósítására” című meghívásos pályázati felhívás	20
4.1.4 Egyedi támogatások	21
4.1.4.1 Egyedi támogatásokról általánosságban	21
4.1.4.2 2020. évi egyedi támogatásokból megvalósuló beruházások	22
4.1.4.3 Nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása	23
4.1.5 Kárpát-medencei óvodafejlesztési program 2020.	24
4.2 Működtetési célú kifizetések	25
4.3 Rákóczi Szövetség támogatása	25
4.4 Egyéb kiadások	26
4.5 Magyarság Háza program támogatása	26
4.6 Határtalanul! program támogatása	27
5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység	29
6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet	29

1. Összefoglaló adatok

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését. A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: BGA törvény) 2018. évi módosítása alapján az Alap célja továbbá támogatások nyújtása a magyar–magyar kapcsolatok építését célzó Határtalanul! program lebonyolításával összefüggésben.

A Határtalanul! program és annak keretében meghirdetésre kerülő pályázatok célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése és a magyarországi, illetve a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, valamint erősítése céljából. A BGA törvény fenti módosítása és a Határtalanul! program szakmai feladatainak ellátása átadás-átvételéről és a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1746/2018. (XII. 20.) Korm. határozat alapján 2018. november 1-jétől a Határtalanul! programmal kapcsolatos támogatási rendszer működtetése és a vonatkozó előirányzatok kezelő szervi feladatai is az Alap önálló költségvetési címére kerültek. Ettől az időponttól a Határtalanul! program kezelői feladatait a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő) látja el.

Az Alap felett a négytagú Bethlen Gábor Alap Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) rendelkezik. A Bizottság tagja a miniszterelnök általános helyettese mint nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelője a Magyar Állam tulajdonában lévő Alapkezelő. Az Alapkezelő felett a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a miniszterelnök általános helyettese mint nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem benyújtása útján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amiről a támogatást megállapító bizottsági határozat rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alapkezelő honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő jogszabályban meghatározott nyilvántartást vezet.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: 2020. évi Kvtv.) értelmében az Alap eredeti **bevételi előirányzata** 46 464,2 millió forint volt, amely az év végéig az 570,0 millió forint 2019. évi maradvány összeg, valamint az év közben biztosított pótelőirányzatok figyelembevételével 140 572,7 millió forintra módosult.

A 2020. évi Kvtv. szerint az Alap eredeti **kiadási előirányzata** 46 464,2 millió forint, melyből 44 446,6 millió forint támogatási célra (nemzetpolitikai célú támogatások, Magyarság Háza program támogatása, a Határtalanul! program támogatása, Rákóczi Szövetség támogatása előirányzatok), és 2 017,6 millió forint Működtetési célú kifizetések jogcímen az Alapkezelő működési költségeinek fedezetéül szolgált.

Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel eredményeképpen – 140 572,7 millió forintra módosult, amelyből 127 704,4 millió forint nemzetpolitikai célú támogatásokra, 4 364,0 millió forint a Határtalanul! program támogatása szakmai feladatai ellátására, 2 877,0 millió forint a Működtetési célú

kifizetésekre, 323,8 millió forint a Magyarország Háza program támogatására, 5 300,0 millió forint a Rákóczi Szövetség támogatására és 3,5 millió forint az előző évek átvett forrásainak elszámolásához szükséges kiadásokra nyújtott fedezetet.

Az Alap 140 572,7 millió forintos kiadási előirányzatából a támogatások (nemzetpolitikai célú támogatások, egyéb kiadások, Magyarország Háza program támogatása, Rákóczi Szövetség és Határtalanul! program támogatása) esetében 137 502,0 millió forint összegben született döntés, míg a Működtetési célú kifizetésekre (beleértve a bankköltség és a 2019. évről 2020. évre áthúzódó tranzakciós illeték kiadásokat is) 2 877,0 millió forint került lehívásra, illetve előírásra, így –az összesen 140 379,0 millió forint **kötelezettségvállalást** figyelembe véve – a felhasználható szabad előirányzat 2020. év végén mindösszesen 193,7 millió forintot tett ki.

A támogatásokat érintő, **kötelezettségvállalással** terhelt mindösszesen 137 502,0 millió forintból 2020. évben a nemzetpolitikai célú támogatások esetében 126 891,7 millió forint **kifizetése** teljesült 680,8 millió forint 2021. évre áthúzódó kifizetéssel, míg a Határtalanul! program támogatása esetében 4302,2 millió forint, a Rákóczi Szövetség támogatása esetében 5 300,0 millió forint, a Magyarország Háza program támogatása esetében 323,8 millió forint kifizetése teljesült 2021. évre áthúzódó kötelezettség nélkül.

Finanszírozási bevételként került elszámolásra az **előző évi maradvány** igénybevétele, mely az Alap esetében 598,8 millió forintot tett ki és melyből a maradvány jóváhagyásának keretében előirányzatosításra került 570,0 millió forint (nemzetpolitikai célú támogatásokra 428,5 millió forint, a Határtalanul! program támogatására 57,3 millió forint, a Működtetési célú kifizetésekre 84,2 millió forint összegben). Az előirányzatosításra nem került, de teljesítésként elszámolt 28,8 millió forint bevétel az Alap pénzeszköz állományát növeli, rendezésére 2021. évben kerül sor.

A 2020. évi 930,0 millió forint maradványból 680,8 millió forintot tett ki a kötelezettségvállalással terhelt maradvány, 86,6 millió forintot a 2019-ben vagy korábbi években átvett forrásokból eredő olyan fizetési kötelezettség, amelyek esedékessége 2020-ban volt (de nem teljesült), és további 162,6 millió forintot a 2020-ban képződött szabadon felhasználható maradvány, melyből 55,6 millió forintot tett ki a 2020. évben befolyt de nem előirányzatosított bevétel.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő adatai az alábbiakban foglaltak szerint alakultak.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2020. évi kiadásainak tárgydíszaki alakulásáról									
2020. XII. 31-i állapot									
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	Bizottsági határozattal elfogadott/ Korm. határozattal biztosított előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat	Előzetes döntéssel - pályázati felhívás alapján – vagy végleges döntéssel lekötött összeg	Teljesített kifizetések	Teljesítés mértéke	Maradvány összesen	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
	1	2	3	4	5	6=5/4	7=3-5	8=4-5	9=3-4
Nemzetpolitikai célú támogatások	37 820,7	89 883,7	127 704,4	127 572,5	126 891,7	99,5%	812,7	680,8	131,9
Működési célú kifizetések	2 017,6	859,4	2 877,0	2 877,0	2 877,0	100,0%	0,0	0,0	0,0
Egyéb kiadások	0,0	3,5	3,5	3,5	3,5	100,0%	0,0	0,0	0,0
Magyarság Háza program támogatása	223,8	100,0	323,8	323,8	323,8	100,0%	0,0	0,0	0,0
Határtalanul! Program támogatása	5 352,1	-988,1	4 364,0	4 302,2	4302,2	100,0%	61,8	0,0	61,8
Rákóczi Szövetség támogatása	1 050,0	4 250,0	5 300,0	5 300,0	5300,0	100,0%	0,0	0,0	0,0
Összesen	46 464,2	94 108,5	140 572,7	140 379,0	139 698,2	99,5%	874,5	680,8	193,7

1.1 Az Alapból 2020. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert, illetve az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások, a forrásbiztosítók felé a teljesített kötelezettségek, valamint az Alapkezelő működési költségei – nem ideértve a bankköltség, árfolyam veszteség és tranzakciós illetékek kiadásait – pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi.

millió forintban, egy tizedessel

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	3 388,3	2,43%
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	47 899,8	34,32%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	37 412,7	26,80%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	112,5	0,081%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	88 184,6	63,18%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	77 295,7	55,38%
Összesen	139 585,2	100%

Megjegyzés: Az elszámolt kiadásokon felül a bankköltség, árfolyamveszteség és illetékek dologi kiadásként 112,9 millió forintot tettek ki.

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 82,2 %-a határon túli támogatásként került folyósításra.

1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2020. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás	136 083,0
Egyéb bevétel	3 919,7
Maradvány igénybevétele*	570,0
Összesen:	140 572,7

(*) nem ideértve a maradvány igénybevétele 28,8 millió forint összegű túlteljesítését

A fenti módosított bevételi előirányzat teljesítéseken túlmenően a 2020. év végével befolyt bevételek elszámolása is megtörtént 2021. januárban (a korrekciós időszakban), a Nemzetpolitikai célú támogatások esetében 26 770,9 ezer forint összegben, mely előirányzatossítása már nem történhetett meg, így az a kötelezettségvállalással nem terhelt maradványt növeli.

1.3 Tárgyvet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek felső határa – figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény. 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a.

Az Alap terhére 2020. évben éven túli kötelezettségvállalás nem történt.

2. Az Alap 2020. évi vagyoni helyzetének alakulása

Az Alap kiadási és bevételi előirányzatai az alábbiak szerint alakultak:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2020. évi Költségvetési kiadások	2020. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		136 083,0
Egyéb bevétel		3 919,7
Maradvány igénybevétele		570,0
Nemzetpolitikai célú támogatások	127 704,4	
Egyéb kiadások	3,5	
Alapkezelő működési költségei	2 877,0	
Magyarország Háza program támogatása	323,8	
Határtalanul! program támogatása	4 364,0	
Rákóczi Szövetség támogatása	5 300,0	
Összesen:	140 572,7	140 572,7

2.1 Eszközök

Az Alap mérlegében az eszközök tekintetében két mérlegsoron került kimutatásra érték, melyek a következők:

Pénzeszközök (a Kincstár által vezetett forintszámla), melynek 2020. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 930,0 millió forint, mely fedezetet nyújt egyrészt a kötelezettségvállalással terhelt és a szabad maradványra, valamint az év végével befolyt és a korrekciós időszakban elszámolt bevételekre.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések. Ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2020. december 31-én nulla forint.

millió forintban, egy tizedessel

2020. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2020. január 1-i nyitó állomány:	24,8
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	0,0
A követelésekre teljesített befizetések	0,0
Követelésekre elszámolt értékvesztés	24,8
2020. december 31-i záró állomány:	0,0

2.2 Források

Az Alap mérlegében a források tekintetében a saját tőke elemei között az alábbi tételek kerültek kimutatásra:

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ez az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX.13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközeinek összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2020. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -391,0 millió forint, a **Mérleg szerinti eredmény** 605,4 millió forintot tesz ki.

Passzív időbeli elhatárolásként került kimutatásra az Alap 2020. évi mérlegében a Kincstár által december hónapra felszámított számlavezetési díj összesen 41,5 millió forint.

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés vagy okirat alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2020. december 31-ig el nem számolt – támogatások állománya, melynek értéke 337 159,3 millió forint.

2020. évben a támogatási előleg folyósításából származó elszámolási kötelezettség állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel	
2020. január 1-i nyitó állomány	224 481,7
Elszámolási kötelezettség előírás	197 671,4
Elszámolás miatti kivezetés	84 398,8
Adóssá történt átminősítés	0,0
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	595,0
2020. december 31-i záró állomány	337 159,3

Az elszámolási kötelezettségállomány 2020. évben 112 677,6 millió forinttal nőtt, mely a 2020. évi pénzügyi teljesítésekből és a 2020. évet megelőző időszak egyes tételeinek elszámolási határidő módosításából ered.

Elszámolási kötelezettségek forrásbiztosítók felé

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 58 818,5 millió forint, melyből 37 019,2 millió forint előző években, 21 799,3 millió forint pedig 2020. évben elszámolási kötelezettséggel átvett forrásokból származik.

3. Az Alap bevételei

3.1 Költségvetési támogatás

A 2020. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 46 464,2 millió forint. 2020. évben az Alap költségvetési támogatása összesen 89 618,8 millió forint összeggel növekedett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel	
Kormányhatározatokkal biztosított pótélőirányzatok összesen	89 618,8
1019/2020. (II.6.) Korm. határozat	230,0
1020/2020. (II.6.) Korm. határozat	610,0
1042/2020. (II.17.) Korm. határozat	503,4
1064/2020. (II.28.) Korm. határozat	3 312,2
PM 7796/2020. számú miniszteri levél	-5 352,1
1154/2020. (IV.14.) Korm. határozat	179,2
1241/2020. (V.18.) Korm. határozat	168,4
1273/2020. (VI.2.) Korm. határozat	1701,0
1295/2020. (VI.11.) Korm. határozat	5,4
1348/2020. (VI.30.) Korm. határozat	782,4
1387/2020. (VII.10.) Korm. határozat	-30,0
1397/2020. (VII.14.) Korm. határozat	2 562,9
1486/2020. (VIII.7.) Korm. határozat	128,1
1574/2020. (IX.9.) Korm. határozat	3 155,6
1596/2020. (XI.21.) Korm. határozat	7 107,7
1664/2020. (X.15.) Korm. határozat	951,6
1817/2020. (XI.18.) Korm. határozat	1 440,7
1912/2020. (XII.18.) Korm. határozat	5 438,6
2005/2020. (XII.24.) Korm. határozat	65 943,3
23630/2020 GVA PM levél (2048/2020. (XII.30.) Korm. határozat)	780,4

3.2 Egyéb bevétel

A költségvetési támogatáson felül az Alap megállapodások alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai terhére, támogatásokból eredő visszatérítések, valamint előző évi előirányzat maradványból 2020. év során 4 489,7 millió forint összegű bevételt vett át az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Megállapodás alapján átvett és egyéb bevételek (BH döntés)	4 489,7
29/2020. (04.12.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	5,8
29/2020. (04.12.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (HAT! program)	620,1
41/2020. (06.09.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	12,4
41/2020. (06.09.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek HAT! program)	19,6
67/2020. (09.21.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	20,2
67/2020. (09.21.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (HAT! program)	81,5
87/2020. (11.30.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	13,8
87/2020. (11.30.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (HAT! program)	121,8
98/2020. (12.21.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	1,6
98/2020. (12.21.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (HAT! program)	38,7
112/2020. (12.31.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (ALAP)	2,0
112/2020. (12.31.) Bizottsági Határozat 2020. évi bevételek (HAT! program)	39,2
22/2020. (03.30.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	2 510,0
74/2020. (X.14.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	432,9
78/2020. (XI.11) Bizottsági Határozat - 2019 évi maradvány	570,0

3.3 Összesítő kimutatás a 2020. évi bevételek teljesüléséről

millió forintban, egy tizedessel

2020. évi bevételek 12.31-ai helyzet	Összeg
Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	46 464,2
Költségvetési támogatás - pótelőirányzatok (Korm. határozatok)	89 618,8
Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	2 942,9
Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok töketörlesztései	976,6
Kamatbevételek és árfolyamnyereség	0,2
Pótelőirányzatok összesen (a+b+c+d)	93 538,5
Összes költségvetési bevétel (I+II):	140 002,7
Pénzforgalom nélküli bevétel (2020. évi előirányzat maradvány)	570,0
Mindösszesen (III+IV):	140 572,7

2.

4. Az Alap kiadásai

4.1. Nemzetpolitikai célú támogatások

Az Alap 2020. évi forrásai terhére – a vonatkozó törvényi szabályozás szerint – két eljárási rend szerint került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának támogatása, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának érdekében:

- pályázati úton,
- egyedi támogatási kérelem alapján.

Támogatási konstrukciók:

- Jogszabály alapján nyújtott (normatív) támogatások:
 - oktatási-nevelési támogatások;
 - 2017. évtől a kárpátaljai természetes személyek kaphatnak a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 32/D. §-a szerinti normatív jellegű támogatást.
- Nyílt pályázatok:
 - Központi nyílt pályázatok;
 - Regionális nyílt pályázatok;
- Meghívásos pályázatok:
 - Regionális meghívásos pályázatok;
- Támogatási kérelem alapján folyósított támogatás:
 - Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása;
 - Egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások.

A Nemzetpolitikai célú támogatások támogatása előirányzatokon – a megíúsulásokat is figyelembe véve – az alábbi táblázat szerinti támogatási összegek kerültek jóváhagyásra a 2020. évben.

millió forintban, egy tizedessel		
Támogatási konstrukció	Megnevezés	Támogatási döntés összesen
Normatív támogatások	„Szülőföldön magyarul” program	4 945,0
	Kárpátaljai szociális programok támogatása	2 359,3
Nyílt pályázatok	„A magyar kultúráért és oktatásért” c. központi és regionális pályázatok	1 500,0
	„Testvér-települési együttműködések és programok” c. pályázat	250,0
	„Ifjúsági- és cserkész közösségek támogatása” c. pályázat	87,1
	A diaszpórában élő magyarság szervezetei és a diaszpórában található, magyar nyelvű oktatást végző szervezetek számára pályázat	364,0
Meghívásos pályázatok	„Erdélyi nemzeti jelentőségű programok megvalósítása” c. pályázat	286,7
Támogatási kérelem alapján folyósított támogatások	Egyedi elbírálás alapján nyújtott támogatások	117 578,8
2019. évi maradvány	2019. évi áthúzódó kötelezettségek forrása	201,6
Összesen:		127 572,5

4.1.1. Normatív támogatások

4.1.1.1. „Szülőföldön magyarul” program

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2011. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 14. § (1) bekezdése rendelkezik az óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven, vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásáról, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásáról.

A Szátv. alapján a korábbi évekhez hasonlóan „Szülőföldön magyarul” megnevezésű támogatási programot valósítottuk meg.

A Bizottság a 12/2020. (03.05.) számú határozatában hat országban – Románia, Szlovákia, Ukrajna, Szerbia, Horvátország, Szlovénia – jóváhagyta a 2020. évi Program felhívásait. A Program forrását – az Alap tárgyévi „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzata terhére – 5 800,0 millió forint összegben határozta meg.

A járványügyi helyzet kapcsán bevezetett intézkedések nem tették lehetővé egyik ország esetében sem a támogatási kérelmek benyújtását a felhívásban megjelölt határidőig. A Bizottság a 28/2020. (04.16.) számú határozatában a kérelmek benyújtási határidejének egységes, 2020. október 30-ig történő meghosszabbításáról döntött. A 2020. évben a nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás 22 400 forint/fő, a hallgatói támogatás 2 800 forint/fő összeggel került meghirdetésre.

Igénylők köre:

A Vhr. 32/C. §-ában foglaltak szerint **nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhetnek:**

- a) azok a kiskorú gyermekek, akik a 2019/2020-as tanév kezdetétől az adott országban működő akkreditált óvodában magyar nyelvű nevelésben vesznek részt;
- b) azok az általános- és középiskolás tanulók, akik 2001. augusztus 31-ét követő időszakban születtek és az adott országban működő, akkreditált vagy működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányaikat folytatják; és
 - ba) alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytatják és az adott ország közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesülnek;
 - bb) fakultatív vagy opcionális (választható tantárgyként) magyar nyelvű oktatásban részesülnek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény vagy magyar nyelvű tagozat;
 - bc) olyan sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytatnak magyar nyelvű tanulmányokat, vagy egyéb magyar nyelvű nevelésben részesülnek;
 - bd) olyan kiskorú személyek, akik sajátos nevelési igényeinek megfelelő – részben vagy egészben magyar nyelvű – nevelésben és oktatásban vesznek részt;
- c) azok a középiskolai tanulók, akik a 2019/2020-as tanév megkezdéséig tizennyolcadik életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező képzésben részesülnek.

A Vhr. 32/C. § (3) bekezdésében foglaltak szerint **hallgatói támogatásban részesülhet** az a nappali tagozatos hallgató, aki az adott országban működő felsőoktatási intézményben alap vagy magiszteri tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

Az Alapkezelő 2020-ban is az előző évekhez hasonló lebonyolítási folyamatot valósított meg:

- központi, egységes elvek szerint meghirdetett felhívások, amelyek a járványhelyzet okozta nehézségek miatt meghosszabbításra kerültek;
- az igénylések gyűjtését, feldolgozását az Alapkezelő a magyar oktatás és kultúra ápolását céljának tekintő helyi társadalmi szervezet közreműködésével valósította meg. Helyi lebonyolítóknak a pedagógus szövetségeket vagy egyéb módszertani intézeteket, az oktatási ágazathoz szakmailag is kapcsolódó intézményeket kért fel. A lebonyolítók feladata többek között az igénylések begyűjtése, az igénylők informálása, az adatlapok kezelése, szétosztása, valamint a döntés előkészítése (adatok feldolgozása, rögzítése), az igénylők kiértékelése volt;
- a formai, jogosultsági ellenőrzést követően a nyertes igénylők előterjesztésre kerültek bizottsági döntéshozatalra. A járványügyi helyzet okozta időbeli csúszás mérséklése érdekében a 2020. évben két részletben született döntés;
- Románia és Szerbia esetében a támogatások pénzügyi teljesítése a regionális OTP Bankok által e célra létrehozott lakossági folyószámlákra történő kifizetéssel valósult meg. Ukrajna, Horvátország, valamint Szlovénia tekintetében a kifizetések a lebonyolítók által a kedvezményezettek lakossági folyószámláira történő utalással valósultak meg. A kifizetések Szlovákiában a 2020. évtől kezdődően az Alapkezelő felvidéki leányvállalata – BGA Felvidék s.r.o - és a ČSOB Bank közreműködésével zajlottak.

A 2019/2020. tanévre vonatkozó támogatások alakulása

A Bizottság a 2019/2020. tanévet érintően a 91/2020. (12.01.) és a 96/2020. (12.14.) számú határozataiban döntött arról, hogy 224 056 főt nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban, 334 főt pedig hallgatói támogatásban részesít.

Jóváhagyott kérelmek és a program kapcsolódó költségei a 2019/2020. tanévben

2019/2020. évi „Szülőföldön magyarul” program támogatott kérelmek								
Ország	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás			Hallgatói támogatás			Összesen támogatás	Összesen támogatás
	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás összesen (fő)	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás összesen	Támogatás pénzneme	Hallgatói támogatás (fő)	Hallgatói támogatás összesen	Támogatás pénzneme	Adott ország pénznemében	forint
Románia	136 159	40 847 700	RON	221	8 840	RON	40 856 540	3 028 067 862
Szlovákia	46 643	2 798 580	EUR	16	160	EUR	2 798 740	1 010 200 926
Szerbia	18 985	1 139 100	EUR	30	300	EUR	1 139 400	411 779 160
Ukrajna	21 116	43 287 800	UAH	67	20 100	UAH	43 307 900	468 562 568
Horvátország	773	363 310	HRK	0	0	HRK	363 310	17 351 686
Szlovénia	380	22 800	EUR	0	0	EUR	22 800	8 236 440
Összesen	224 056			334				4 944 198 642

Horvátország és Ukrajna tekintetében már 2020 decemberében elkezdődtek, míg a többi ország esetében 2021. első felében indultak el a kifizetések.

Lebonyolítók költségeinek alakulása

A Bizottság a 2019/2020. évi "Szülőföldön magyarul" program lebonyolításában közreműködő szervezetek részére a projekt lebonyolítása során felmerülő kiadásokra a 13/2020. (03.05.) határozata alapján 210,1 millió forint egyedi támogatást ítelt meg az alábbiak szerint:

Ország	Támogatást igénylő szervezet, intézmény	Megítélt összeg (forint)
Románia	Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége	99 500 000
Szlovákia	Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége	47 500 000
Szerbia	Concordia Minoritatis Hungaricae Kisebbségi Magyar Egység	32 600 000
Ukrajna	"KMKSZ" Jótékonyági Alapítvány	26 000 000
Horvátország	Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma	3 425 000
Szlovénia	Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva	1 100 000
Összesen		210 125 000

4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

A Bizottság 47/2020. (06.29.) számú határozata alapján az Alapkezelő a Kárpátalján

- magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek,
- művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kisegítő dolgozók,
- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást és ellátást vagy javítóintézeti ellátást biztosító intézményben magyar gyermekekkel foglalkozó munkatársak (gyermekotthonok dolgozói),
- sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők,
- egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó szociális intézményben gyógyító vagy a gyógyítással közvetlenül összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók,
- magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom-előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kisegítő tevékenységet végző munkatársak,
- közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kisegítő tevékenységet végző dolgozók,
- szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő munkatársak,

- i) magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének

támogatása céljából pályázati kiírást jelentetett meg.

A pályázatok eltérő, igényelhető összegekkel és benyújtási határidővel kerültek meghirdetésre. A pályázatokat az Alapkezelő a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével bonyolította le 70,00 millió forint lebonyolítói költséggel.

A Bizottság a 85/2020. (11.24.) és a 88/2020. (12.01.) számú határozataiban döntött a pályázatok eredményeiről.

A 2020. évben a kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások esetében a befogadott és támogatott kérelmek száma 14 404 volt, összesen 2 359,3 millió forint összegben.

Támogatási cél	Befogadott érvényes kérelmek darabszáma (db)	Befogadott érvényes kérelmek alapján nyújtott támogatások összege (forint)
Magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek támogatása	5 044	1 528 800 000
Művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kisegítő dolgozók támogatása	338	64 600 000
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást és ellátást, vagy javítóintézeti ellátást biztosító intézményben magyar gyermekekkel foglalkozó munkatársak (gyermekotthonok dolgozói) támogatása	106	17 600 000
Sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők támogatása	12	1 920 000
Egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó szociális intézményben gyógyító vagy a gyógyítással közvetlenül összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	2 151	502 650 000
Magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kisegítő tevékenységet végző munkatársak támogatása	140	25 890 000
Közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kisegítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	181	31 140 000
Szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő munkatársak támogatása	64	18 580 000
Magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatása	6368	168 115 200
Összesen	14 404	2 359 295 200

A támogatási összegek kifizetése 2019. december 31-ig megtörtént.

4.1.2 Nyílt pályázatok

4.1.2.1 Nyílt pályázatokról általánosságban

Az Alapkezelő 2019. december 3. napjától kezdődően – több ütemben – hirdette meg a 2020. évi nyílt pályázatait, melynek keretében az alábbi kiírások jelentek meg:

- „A magyar kultúráért és oktatásért” – központi és regionális pályázatok;
- „Pályázati kiírás testvér-települési programok és együttműködések támogatására”;
- „Pályázati kiírás Ifjúsági- és cserkész közösségek tevékenységének támogatására”;
- „Pályázati kiírás a diaszpórában élő magyarság szervezetei és a diaszpórában található, magyar nyelvű oktatást végző szervezetek számára”.

4.1.2.2 „A magyar kultúráért és oktatásért” című központi és regionális pályázati felhívások

2019. december 20. napján az Alapkezelő meghirdette „A magyar kultúráért és oktatásért” elnevezésű nyílt központi és regionális pályázati kiírásokat.

A központi és regionális pályázati kiírások keretösszege 2000,0 millió forint volt, amelyből 1000,0 millió a központi pályázati kiírásra és 1000,0 millió a négy régió kisösszegű pályázati kiírásaira fordítható összeg.

A pályázat célja:

Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése az oktatás és a kultúra támogatása által. A pályázati kiírás a magyarság összetartozása jegyében értékteremtő, konkrét szellemi és/vagy tárgyi eredményt felmutatni tudó programok megvalósítására ösztönöz, az e célokat tükröző igényes, minőségi pályázatok támogatásával.

Ütemezés központi pályázati kiírás esetén:

- Benyújtási határidő: 2019. december 20. – 2020. január 31.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.

Ütemezés regionális pályázati kiírások esetén:

- Benyújtási határidő regionális pályázat Románia: 2019. december 20. – 2020. január 30.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.
- Benyújtási határidő regionális pályázat Szlovákia: 2019. december 20. – 2020. január 29.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.
- Benyújtási határidő regionális pályázat Szerbia: 2019. december 20. – 2020. január 27.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.
- Benyújtási határidő regionális pályázat Ukrajna: 2019. december 20. – 2020. január 28.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.

- Elszámolási határidő: 2021. január 30.

A Bizottság a 49/2020. (06.29.) határozatában döntött a pályázati kiírások eredményéről. A központi pályázati kiírásra 2 206 érvényes pályázat érkezett be, melyből 655 pályázat nyert összesen 1 000,0 millió forint összegben. A kisösszegű regionális pályázati kiírásokra Romániában 640 érvényes pályázatból 355 pályázat nyert el összesen 210,0 millió forint összegben, Szlovákiában 410 érvényes pályázatból 103 pályázat nyert el összesen 115,0 millió forint összegben, Szerbiában 298 érvényes pályázatból 139 nyert el összesen 100,0 millió forint összegben, továbbá Ukrajnában 128 érvényes pályázatból 94 nyert el összesen 75,0 millió forint összegben támogatást. A programokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó támogatási döntéseket a járványhelyzethez kapcsolódó korlátozások adta lehetőségek befolyásolták.

A központi pályázati felhívások estében az igényelt és a megítélt támogatási összegek a következőképpen alakultak.

Ország	Beérkezett pályázatok		Támogatásra javasolt pályázatok		
	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok igényelt összege (forint)	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg (forint)	Javasolt és jóváhagyott támogatási összeg (forint)
Románia	947	6 816 369 702	396	2 770 430 755	475 300 000
Szlovákia	369	2 216 254 790	64	414 135 366	166 000 000
Szerbia	169	949 760 440	46	315 605 612	123 200 000
Ukrajna	174	1 276 871 939	58	440 014 852	107 000 000
Horvátország	42	127 393 500	34	108 322 500	40 000 000
Szlovénia	38	136 774 611	23	103 213 411	36 000 000
Magyarország	467	2 640 942 863	34	173 945 774	52 500 000
Összesen	2 206	14 164 367 845	655	4 325 668 270	1 000 000 000

A regionális pályázati felhívások estében az igényelt és a megítélt támogatási összegek a következőképpen alakultak.

Ország	Beérkezett pályázatok		Támogatásra javasolt pályázatok		
	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok igényelt összege (forint)	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg (forint)	Javasolt és jóváhagyott támogatási összeg (forint)
Románia	640	1 511 090 912	355	876 925 733	210 000 000
Szlovákia	410	804 333 059	103	233 174 597	115 000 000
Szerbia	298	514 570 755	139	262 604 616	100 000 000
Ukrajna	128	299 102 757	94	227 083 427	75 000 000
Összesen	1 476	3 129 097 483	691	1 599 788 373	500 000 000

4.1.2.3 „Testvér-települési programok és együttműködések” című pályázati felhívás

Az Alapkezelő a testvér-települési együttműködések erősítése céljából 2019. december 3. napján pályázati kiírást jelentetett meg magyarországi települési és megyei önkormányzatok számára. A pályázattal elérni kívánt közvetlen cél egy magyarországi és legalább egy határon túli magyar település közötti együttműködés ösztönzése, segítése, melyre a rendelkezésre álló keretösszeg összesen 250,0 millió forint volt.

A pályázat célja:

- meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése a magyarországi önkormányzatok és Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria önkormányzatai között;
- a tapasztalatcsere, a tudás és a legjobb gyakorlatok átadása;
- a magyar történelemhez kapcsolódó események és a nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó közösen megvalósítandó programok támogatása;
- a testvér-településeken működő oktatási és nevelési intézmények együttműködésének támogatása, a kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományőrző tevékenységek megvalósítása;
- új testvér-települési kapcsolatok kiépítése volt.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2019. december 3. – 2020. január 15.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.

A Bizottság a 44/2020. (06.26.) határozatában döntött a pályázati kiírás eredményéről, melynek során az érvényes 370 pályázatból - melynek támogatási igénye összesen 693,2 millió forint volt - 172 pályázat nyert 250,0 millió forint összegben támogatást. A programokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó támogatási döntéseket a járványhelyzethez kapcsolódó korlátozások adta lehetőségek befolyásolták.

4.1.2.4 „Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása” című pályázati felhívás

Az Alapkezelő az ifjúsági és cserkész közösségek tevékenységének támogatása céljából pályázati felhívást jelentetett meg a határon túli ifjúsági civil szervezetek és egyházi jogi személyek számára. A rendelkezésre álló pályázati keretösszeg 250,0 millió forint volt.

A pályázat célja:

A Magyarország határain kívül élő 15-35 éves korú ifjúsági korosztály, valamint a cserkész szervezetek közösségteremtő programjainak, közösségépítést elősegítő tevékenységének támogatása.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2019. december 3. – 2020. január 16.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.

A Bizottság a 45/2020. (06.26.) határozatában döntött a pályázati kiírás eredményéről, melynek során a beérkezett 174 érvényes pályázatból - amelynek támogatási igénye 171,1 millió forint volt - 115 pályázat nyert 87,1 millió forint összegben támogatást. A programokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó támogatási döntéseket a járványhelyzethez kapcsolódó korlátozások adta lehetőségek befolyásolták.

„Ifjúsági- és cserkész közösségek tevékenységének támogatása” pályázati kiírás			
Ország	Támogatott pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás (forint)	Megítélt támogatás (forint)
Románia	53	52 121 544	31 500 000
Szlovákia	33	32 818 769	30 700 000
Szerbia	17	16 243 700	13 500 000
Ukrajna	8	7 920 000	7 920 000
Szlovénia	2	2 000 000	1 800 000
Horvátország	2	2 000 000	1 700 000
Összesen	115	113 104 013	87 120 000

4.1.2.5. „A diaszpórában élő magyarság szervezetei és a diaszpórában található magyar nyelvű képzést végző szervezetek számára” című pályázati felhívás

Az Alapkezelő 2019. december 3-án második alkalommal jelentette meg a diaszpóra szervezeteknek szóló pályázati kiírását, amelynek célja a Magyarország határain kívül, a világban szétszórta élő magyar közösségek kulturális programjainak, működésének támogatása. A rendelkezésre álló pályázati keretösszeg 500,0 millió forint volt.

A pályázat célja:

A Magyarország határain kívül, a világon szétszórtságban élő magyar közösségek boldogulásának, valamint az anyaországgal fennálló kapcsolataik ápolásának és fejlesztésének előmozdítása. A kiírás a világ magyarságának összetartozása jegyében értékteremtő, konkrét szellemi és/vagy tárgyi eredményt felmutatni tudó tevékenységek megvalósítására szeretne ösztönözni, célja a magyar nemzeti azonosságtudat megerősítése, az anyanyelv elsajátítása és ápolása, valamint a magyar kultúra megőrzése és továbbadása.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2019. december 3. – 2020. január 31.
- Megvalósítási időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31.
- Elszámolási határidő: 2021. január 30.

A Bizottság az 53/2020. (07.07.) határozatában döntött a pályázati kiírás eredményéről, melynek során a beérkezett 444 érvényes pályázatból - amelynek támogatási igénye 982,3 millió forint volt - 261 pályázat nyert 364,0 millió forint összegben támogatást. A programokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó támogatási döntéseket a járványhelyzethez kapcsolódó korlátozások adta lehetőségek befolyásolták.

Diaszpórában élő magyarság szervezeteinek támogatása

Ország	Támogatott pályázatok száma (db)	Megítélt támogatás (forint)
Amerikai Egyesült Államok	74	120 600 000
Argentína	4	3 750 000
Ausztrália	18	28 200 000
Ausztria	19	21 700 000
Bosznia-Hercegovina	2	2 300 000
Brazília	2	4 050 000
Ciprus	2	1 500 000
Csehország	7	9 150 000
Dánia	1	750 000
Egyesült Királyság	16	18 300 000
Észtország	1	750 000
Finnország	4	2 500 000
Franciaország	3	2 300 000
Hollandia	5	5 750 000
Írország	6	7 500 000
Izrael	1	1 500 000
Kanada	30	43 900 000
Lengyelország	1	750 000
Macedónia	1	2 300 000
Moldova	1	750 000
Németország	30	39 750 000
Norvégia	1	1 250 000
Olaszország	3	3 000 000
Spanyolország	3	3 000 000
Svájc	7	9 750 000
Svédország	11	17 400 000
Törökország	1	750 000
Új-Zéland	3	4 500 000
Ukrajna	2	3 250 000
Uruguay	2	3 050 000
Összesen	261	364 000 000

A 2020. évben kialakult járványhelyzet következtében a kedvezményezettek jelentős része kérelemmel fordult az Alapkezelőhöz, jelezvén, hogy a pályázati kiírásokban meghatározott eredeti határidőig nem tudták megvalósítani a pályázati célt és emiatt kérelmezték a pályázati kiírásokban meghatározott megvalósítási határidő módosítását. A fentiekre tekintettel a Bizottság a 94/2020. (12.14.) határozatában döntött a pályázati kiírások megvalósítási időszakának meghosszabbításáról, így a megvalósítási határidő vége 2021. december 31. napjára, az elszámolási határidő 2022. január 30. napjára módosult.

4.1.3 Meghívásos pályázatok

4.1.3.1. „Az Erdélyi nemzeti jelentőségű programok megvalósítására” című meghívásos pályázati felhívás

A Bizottság a 111/2019. (12.18.) határozatában jelölte ki Erdély esetében a nemzeti jelentőségű programokat, melyek támogatása a Bizottság 31/2020. (05.06.) határozata alapján meghívásos pályázat keretében valósult meg, amelynek keretösszege 295,9 millió forint volt.

145 civil szervezet részére, öt témakörben került sor a pályázati kiírásra:

- Jelentős szakmai és kulturális intézmények működési költségeinek támogatása, Elnyerhető támogatás: 800.000 Ft–5.000.000 Ft;
- Szórványkollégiumok támogatási programjainak megvalósítása, Elnyerhető támogatás: 1.500.000 Ft – 5.000.000 Ft;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programjának megvalósítása, Elnyerhető támogatás: 800.000 Ft – 10.000.000 Ft;
- Kulturális és tudományos médiatámogatási program megvalósítása, Elnyerhető támogatás: 1.200.000 Ft – 3.400.000 Ft;
- Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttesek támogatási programjának megvalósítása, Elnyerhető támogatás: 1.200.000 Ft – 3.000.000 Ft;

Ütemezés:

- A pályázat benyújtásának időpontja: 2020. május 11. – 2020. július 10.
- Megvalósítási időszak: 2020. március 1. – 2021. február 28.
- Elszámolási határidő: 2021. március 30.

A Bizottság a 83/2020. (11.20.) határozatában hozott döntést az erdélyi nemzeti jelentőségű programok megvalósításában részt vevő intézmények támogatásáról, az alábbi bontásban:

Nemzeti jelentőségű program megnevezése	Meghívott szervezetek száma (db)	Pályázatot benyújtó szervezetek száma (db)	Támogatásra javasolt összeg (forint)
Jelentős szakmai és kulturális intézmények működési költségeinek támogatása	85	83	135 000 000
Szórványkollégiumok támogatási programjainak megvalósítása	30	30	89 800 000
Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programjának megvalósítása	15	15	34 700 000
Kulturális és tudományos médiatámogatási program megvalósítása	13	13	21 200 000
Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttesek támogatási programjának megvalósítása	2	2	6 000 000
Összesen	145	143	286 700 000

A pályázati kiírásra két meghívott szervezet nem nyújtott be pályázatot, melynek következtében a Bizottság 143 szervezetnek ítelt meg támogatást összesen 286,7 millió forint összegben.

4.1.4 Egyedi támogatások

4.1.4.1 Egyedi támogatásokról általánosságban

Az egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások. A támogatási kérelmek a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságához (a továbbiakban: Államtitkárság) érkeznek be, az Alapkezelő ezt követően a már szakmai javaslattal ellátott kérelmet kapja meg döntéshozatal előkészítésére, az ügylet lebonyolítására. A korábbi évekhez hasonlóan a Kárpát-medencei régiók mellett a diaszpórából is befogadásra kerültek egyedi kérelmek.

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a nemzeti jelentőségű intézmények (a Bizottság jelölte ki a 111/2019. (12.18.) számú határozatában);
- a BGA törvény szerinti szervezetek, magánszemélyek.

Az egyedi támogatásokat – céljuk szerint – az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási intézmények támogatása:
 - felsőoktatási intézmények támogatása;
 - szórványoktatási kollégiumok támogatása;
 - bentlakásos közoktatási-köznevelési intézmények támogatása;
- Egyházi intézmények támogatása;
- Kulturális programok, rendezvények támogatása;
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi tevékenység támogatása;
- Beruházások:
 - oktatási és egyházi intézmények ingatlanfejlesztése;
 - épület-rehabilitációs tevékenységek támogatása;
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók).

A Bizottság által jóváhagyott egyedi támogatási kérelmek

Ország/Régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege (forint)
Erdély	246	51 230 161 409
Felvidék	101	8 100 272 132
Vajdaság	154	18 480 820 000
Kárpátalja	131	17 921 278 971
Horvátország	19	6 513 425 000
Muravidék	18	2 921 100 000
Diaszpóra	56	925 751 070
Magyarország	145	11 038 381 513
Összesen:	876	117 131 190 095

A Bizottság a BGA Zrt. részére további 447,56 millió forint összegű támogatásról döntött, így 2020. december 31. napjáig mindösszesen 117 578,8 millió forintot meghaladó összegben hagyott jóvá egyedi támogatást, amelynek fedezete részben az Alap költségvetésében a Nemzetpolitikai célú támogatások soron rendelkezésre álló forrás, részben átvett forrás, továbbá tartalmazza a Korm. határozatokkal biztosított, év közben jóváhagyott támogatásokat is.

4.1.4.2 2020. évi egyedi támogatásokból megvalósuló beruházások

Az egyedi támogatások keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős beruházás valósult meg.

Az **Erdélyi Református Egyházkerület** a 2020. évben 650,0 millió forint támogatásban részesült az Ajtoni Magyar Református Családgondozó Központ megvalósításának folytatása céljából, amely a beruházás befejezését követően 23 fiatal és sokgyerekes családnak tud lakhatási lehetőséget biztosítani.

A **Hargita Megyei Mozgássérültek Szervezete** az „Összefogás Háza” felépítésének és a kapcsolódó eszközfejlesztések támogatása céljából 2020. évben 128,0 millió forint támogatásban részesült. Az Összefogás Háza egy korszerű, teljes mértékben akadálymentes épület lesz, amellyel szeretnék biztosítani a fogyatékkal élők életkörülményeinek javítását.

A **Székelyföldi Jégkorong Akadémiát** működtető Mens Sana Alapítvány célja, hogy egy akadémiai rendszer létrehozásával megakadályozza a székelyföldi sportolók tömeges elvándorlását és egyben elősegítse a fiatalok szülőföldön maradását. Ennek érdekében többéves fejlesztési programot indított el, melynek során akadémiai rendszerben foglalkozik az utánpótlás-neveléssel. Az Alapítvány a 2020. évben működésre és eszközfejlesztésre 600,0 millió forint támogatásban, valamint az Államtitkárság szakmai iránymutatása alapján előrehozott támogatásként a 2021. évre vonatkozóan további 300,0 millió forint támogatásban részesült.

Az **Iskola Alapítvány** a 2020. évben 500,0 millió forint támogatásban részesült az „Afterschool” program és az Alapítvány fejlesztéseinek támogatása céljából. Egyre nagyobb gondot jelent a szórványban a magyar oktatási intézményben tanuló diákok kollégiumi elhelyezése, iskolába való szállítása, valamint az iskola utáni foglalkozások megszervezése, finanszírozásának biztosítása.

Az Iskola Alapítvány kidolgozott egy nyolc megyére (Beszterce-Naszód, Hunyad, Fehér, Máramaros, Szeben, Arad, Brassó, Kolozs) kiterjedő programot, mely program keretében a konkrét segítség a délutáni foglalkozás biztosítása, felügyelőkkel, erre megfelelő helyiségekben.

A komáromi **Eötvös Utcai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola** a 2020. évben 419,9 millió forint támogatásban részesült az iskola épületének felújítása, valamint atlétikai és multifunkcionális pálya kialakításának támogatása céljából. A beruházást követően, a megközelítőleg 460 diákkal működő iskola méltó körülmények között fogadhatja tanulóit, valamint az újonnan induló sportosztályok diákjai számára is megfelelő infrastruktúra kerül kialakításra.

A **Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia** a 2020. évben 350,0 millió forint támogatásban részesült a tóthfalusi diákotthon felújításának, tornaterem építésének és eszközbeszerzésének céljából. A plébánia 2002 óta üzemelteti a diákotthont, amellyel nagyban hozzájárul a térség magyarságának szülőföldön való megtartásához.

A **Királyhágómelléki Református Egyházkerület** a 2020. évben 800,0 millió forint támogatásban részesült a Szatmárnémeti Református Gimnázium felújításának folytatása céljából. A Gimnázium egyike Erdély legjelentősebb múlttal rendelkező református

gimnáziumainak, az Egyházkerület a Gimnázium épületének teljes felújítását, valamint egy kisebb szárny építését valósítja meg a támogatásból.

4.1.4.3 Nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása

A nemzeti jelentőségű intézményeket a MÁÉRT iránymutatásai alapján a Bizottság jelölte ki a 111/2019. (12.18.) számú határozatában, mely alapján a 2020. évben összesen 82 intézmény és 12 program minősült nemzeti jelentőségűnek. Erdély vonatkozásában 15 intézmény és 5 program, Felvidék esetében 20 intézmény, Vajdaságban 15 intézmény és 6 program, Kárpátalján 23 intézmény és 1 program, Horvátországban 2 intézmény, Szlovéniában 4 intézmény, valamint a diaszpórában 3 intézmény.

A nemzeti jelentőségű intézmények olyan szervezetek, amelyek a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkeznek, nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet töltenek be az oktatási, kulturális, egyházi, társadalomszervezési és egyéb területeken. Az előirányzatból intézmények és programok támogatása valósult meg.

A nemzeti jelentőségű intézmények közül a **Studium Prospero Alapítvány** 250,0 millió forint támogatásban részesült, melyből a szervezet 125,0 millió forint összeget fordított működésre, eszközfejlesztésre és ingatlan-felújításra, valamint 125,0 millió forint összeget fordított beruházásokra. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar oktatói, valamint szakmai és érdekvédelmi háttérintézményük az Alapítvány, hosszú távú stratégiát dolgozott ki a magyar nyelvű orvostképzés biztosításáért, hozzárendelve az ehhez szükséges fejlesztési tervet. A Marosvásárhelyen végzett rezidensek helyben maradásának ösztönzésére, a munkaerőpiacra történő beilleszkedés támogatására indította be az Orvosi Szolgálati Lakások programját, amely keretében szolgálati lakásokat biztosít a frissen végzett orvosok számára. A fent megnevezett beruházási összegből az Alapítvány folytatta a már megkezdett orvosi szolgálati lakások projektjét, Nyárádszeredában és Marosszentgyörgyön, valamint a már korábban más helyszíneken megvalósított ingatlanok berendezését finanszírozta.

A Studium Prospero Alapítvány az Államtitkárság szakmai iránymutatása alapján előrehozott támogatásként a 2021. évre vonatkozóan további 300,0 millió forint támogatásban részesült az Alapítvány működésének és beruházásainak támogatása céljából.

A **Kallós Zoltán Alapítvány** mezőszéki szórványprogramja az 1999. évtől biztosít anyanyelvi oktatást a mezőszéki és szamosháti szociálisan hátrányos helyzetben lévő magyar gyerekek számára. Az Alapítvány a választói és a nagysármási szórványkollégiumok működtetése céljából 85,7 millió forint támogatásban részesült.

A **Sapientia Alapítvány, a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem és a Sapientia Alapítvány-Partiumi Keresztény Egyetem** a 2020. évre vonatkozóan összesen 3 500,0 millió forint támogatásban részesült, amely összegből 2019 decemberében a 2020. évi működési és fejlesztési költségekre előrehozott támogatásként 1782,7 millió forint került biztosításra. A Sapientia-rendszer megerősítése az erdélyi magyar felsőoktatásban az egyik legjelentősebb nemzetpolitikai döntés volt. Magyarország Kormánya az elmúlt években számos fejlesztést, nagyberuházást finanszírozott, ez által az Egyetem bővíthette szakkínálatát és javíthatott az oktatás minőségén. A Szervezet az Államtitkárság szakmai iránymutatása alapján előrehozott támogatásként a 2021. évre vonatkozóan további 1 750,0 millió forint támogatásban részesült az Alapítvány működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola** 2 500,0 millió forint támogatásban részesült a 2020. évi működésének, programjainak és fejlesztéseinek megvalósítása céljából. A Főiskola az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amelyek következtében újabb évfolyamokkal bővült a felsőfokú szakképzés. A beruházási koncepció másik fő iránya egy magashegyi terepgyakorlati bázis létrehozása, ahol a hallgatók nyári terepgyakorlatait valósítanák meg, télen pedig sítáborként működne.

A Főiskola előrehozott támogatásként a 2021. évre vonatkozóan további 1 235,4 millió forint támogatásban részesült a Főiskola működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A **Pannónia Alapítvány** által működtetett médiaközpont, amely magába foglalja a Pannon Televíziót, a Pannon Rádiót és a Szabadkai Magyar Rádiót, rendszeres közvetítője a nemzetpolitikai szempontból is fontos anyaországi és más, határon túli eseményeknek. A 2005. évben alakult intézmény nagyban hozzájárul a vajdasági magyarság társadalmi felzárkózásához és közösségként való megmaradásához. A 2020. évben az Alapítvány 260,0 millió forint összegű, valamint előrehozott támogatásként a 2021. évre további 260,0 millió forint támogatásban részesült az Alapítvány működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A **Protestáns Teológiai Intézet** az erdélyi magyar protestáns egyházak - református, unitárius és evangélikus - lelkészképző egyeteme. Az erdélyi magyarság egyik kiemelkedő teljesítménye, hogy a nehézségek ellenére működik az évszázados hagyománnyal bíró Intézet. Az anyanyelvű pasztoráció gátolja az asszimilációt, és nagyban hozzájárul az identitás megerősítéséhez. Az Intézet működtetés és fejlesztés céljából 120,0 millió forint támogatásban részesült.

4.1.5 Kárpát-medencei óvodafejlesztési program 2020.

A Kormány 2016. év végén meghirdette a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot, melynek végrehajtásához szükséges források ütemezetten, több részletben kerültek biztosításra. A Kormány a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program harmadik üteméről, az ahhoz szükséges források biztosításáról, valamint a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első és második üteméről szóló kormányhatározatok módosításáról szóló 1661/2018. (XII. 6.) Korm. határozatban 9 042,3 millió forint támogatás biztosításáról döntött, melyet a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programmal kapcsolatos egyes Korm. határozatok módosításáról szóló 1602/2019. (X.16.) Korm. határozat 8 902,5 millió forint összeggel módosított.

A 2020. évben az egyes fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1273/2020. (VI. 2.) Korm. határozat alapján 1 701,0 millió forint összegű forrás biztosítására került sor a harmadik ütemre vonatkozóan, mely 20,0 millió forint működtetési költséget tartalmazott.

A program harmadik ütemének végrehajtására biztosított kormányzati forrás terhére kötött támogatási szerződéseket az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvodafejlesztés 3.0	Korm. határozat	Óvoda 3.0-ra vonatkozó forrás (forint)	Megkötött szerződések száma (db)
------------------------	-----------------	---	-------------------------------------

3.1	1432/2019. (VII.26.)	2 970 000 000	66
3.2	1591/2019. (X.16.)	2 475 000 000	42
3.3	1273/2020. (VI. 2.)	1 681 000 000	5
Összesen:		7 126 000 000	113

4.2 Működtetési célú kifizetések

A 2020. évi költségvetésében 2 017,6 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 859,4 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzat. A módosított előirányzat 2 877,0 millió forint, melyből a teljesített kifizetés 2 877,0 millió forint volt.

A módosítások összetétele az alábbiak szerint alakult.

millió forintban, egy tizedessel	
Előirányzat módosítás forrása és célja	Átvett forrás összege
Kormányhatározatokkal biztosított pótelőirányzatok	763,5
Megállapodás alapján átvett bevételek	95,9
Összesen:	895,4

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzat nyújt fedezetet a bankköltség, a tranzakciós illeték (2019. évet terhelő kiadásokat érintően) számlavezetési díj és az árfolyamveszteség költségeinek fedezetére, valamint az Alapkezelő működési kiadásaira.

Az „Alapkezelő működési költségei” címen rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, valamint a támogatások elszámolásából származó árfolyamveszteség, összesen 112,9 millió forint, valamint az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként átadott 2 764,1 millió forint került elszámolásra. Az alapkezelői, valamint fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelői feladatai ellátásához a működési kiadások fedezetére 2 764,1 millió forint került átutalásra az Alapkezelő részére. Ebből az összegből az Alap kezeléséhez 2 509,6 millió forint kapcsolódott, mely az Alap teljesített kiadásának (126 891,7 millió forint) 1,97 %-át tette ki. Az alapkezelés teljes működési költségei együtt a bank költséggel (2764,1+112,9 millió forint), az összes teljesített kiadás (139 698,2 millió forint) 2,06 %-kal jelentősen alatta marad a BGA törvény 4. § (7) bekezdésben meghatározott 10 %-os maximum határnak.

Az előirányzaton szabad előirányzat nem keletkezett.

Az Alapkezelő kiadásai között a legnagyobb költséghányadot a működés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentették. Az Alapkezelő által foglalkoztatottak száma 2020. december 31. forduló napon 188 fő volt, a 2020. évi átlagos állományi létszám 165 fő volt.

Személyi jellegű ráfordítások összesen 1 894 976 millió forint összegben kerültek elszámolásra, melyből 1 416 408 millió forintot a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek, 219 835 millió forintot a személyi jellegű egyéb kifizetések, 258 733 millió forintot a járulékok tettek ki.

4.3 Rákóczi Szövetség támogatása

A Társaság a 2020. évben a Rákóczi Szövetség részére a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 6. Rákóczi Szövetség támogatása előirányzat terhére 5 300,0 millió forint támogatást nyújtott, amelyből 2020. év végén 1050,0 millió forint előrehozott támogatásban részesült a 2021. évre vonatkozóan.

4.4 Egyéb kiadások

Ezen az előirányzaton olyan nem tervezhető fizetési kötelezettségeket tart nyilván az Alapkezelő, amelyeket az Alap eredeti kiadási előirányzatai nem tartalmaznak. Az előirányzaton kerül kimutatásra – a támogatásoktól elkülönítetten – a forrásbiztosítók részére történő elszámolási maradványok visszautalása. 2020. évben mindösszesen egy ilyen elszámolásból eredő visszafizetési kötelezettség keletkezett, összesen 3,5 millió forint értékben. Az Alapkezelő a forrásbiztosítók felé határidőre teljesítette a visszafizetési kötelezettségeket.

4.5 Magyarság Háza program támogatása

A Magyarság Háza Nonprofit Kft. (a továbbiakban: MH NKft. vagy Magyarság Háza) – a BGA törvényben foglaltakkal összhangban – megalapítása óta a nemzeti összetartozás jegyében tervezi közhasznú programjait, az Alaptörvényben lefektetett és a *Magyar nemzetpolitika – A nemzetpolitikai stratégia kerete* című dokumentumban is megfogalmazott alapelvek szellemében. Az egységes magyar nemzet megismertetését tűzte ki céljául, bemutatva a külhoni magyarság életének, mindennapjainak, kultúrájának minden területét, megemlékezve a jeles napokról, emléknapokról, nemzeti ünnepekről, megjelenítve a tudományos élet, a művészetek különböző formáit a hagyomány és a modernitás jegyében.

A MH Nkft. 2018. december 16. napján jött létre, a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2019. január 16. napján vette nyilvántartásba, 2019. március 1-jétől önálló, nonprofit korlátolt felelősségű társaságként folytatja tevékenységét.

A BGA törvényben előírt célok mentén, a szülőföldön való boldogulást szem előtt tartva – elsősorban külhoni szereplők részvételével – szervezte 2020. január-december között kulturális, közhasznú rendezvényeit, igény szerint segítette az Államtitkárság és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkáját.

A 2020. március 12. napján kihirdetett veszélyhelyzetre való tekintettel 2020. március 15. napjától a MH Nkft. áttette rendezvényeit a közösségi média felületére.

Az online videó előadásokkal a magyarság számára lehetőség nyílt Kárpát-medence szerte és a diaszpórában is a kulturális programok elérésére.

A MH Nkft. tevékenységének főbb területei:

- a nemzeti összetartozás erősítését szolgáló, illetve a külhoni magyarság értékeit bemutató kulturális rendezvények szervezése,
- a Határtalanul! program keretében végzett tevékenység,
- az Államtitkárság által delegált feladatok ellátása,
- együttműködésben zajló programok,
- online programok.

Rendezényszervezés a számok tükrében

A márciusban kihirdetett egészségügyi veszélyhelyzetre a Magyarság Háza kommunikációs vonalon is azonnal reagált, a komplett műsorfolyam az online térbe költözött, az előadások megfilmesítve kerültek bemutatásra. A közönség megértően és támogatóan fogadta a változást, rendszeresen és egyre növekvő számban követte az intézmény által közzétett tartalmakat az átalakított kommunikációs stratégiának is köszönhetően.

Rendezvénytípusok megoszlása 2020-ban:

RENDEZVÉNYTÍPUS	darab	%
Kulturális, művészeti, közhasznú programok	60	13
Határtalanul! program rendezvényei	89	19
A Nemzetpolitikai Államtitkárság programjai	16	3,5
Együttműködésben lezajlott programok	4	1,5
Online rendezvények	292	63
Mindösszesen:	461	100

(A rendezvénytípusoknál nincsenek megkülönböztetve a többnapos rendezvények, illetve a több programelemből álló egynapos rendezvények.)

A 2020. év látogatói számának alakulása a Magyarság Háza által szervezett programokon, illetve azokon a rendezvényeken, ahol a Magyarság Házával találkozhatott a közönség:

RENDEZVÉNYTÍPUS	fő	%
Kulturális, művészeti közhasznú programok	2 865	0,03
Határtalanul! program rendezvényei	5 186	0,04
Nemzetpolitikai Államtitkárság programjai	280	0,02
Együttműködésben lezajlott programok	150	0,01
Online rendezvények	11 693 380	99,9
Mindösszesen:	11 701 861	100

4.6 Határtalanul! program támogatása

A Határtalanul! program keretében meghirdetésre kerülő pályázatok célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése és a magyarországi, illetve a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítása és erősítése.

A Határtalanul! program támogatására eredetileg 5 352,1 millió forint állt rendelkezésre a 2020. évben. A forrás felosztása a Bethlen Gábor Alap Kollégiumának (a továbbiakban: Kollégium) szakmai javaslata szerint és a Bizottság - 2020. évben kialakult járványhelyzetet is figyelembe véve - 2020. június 18-i és az azt módosító 2020. december 23-i döntése alapján az alábbiak szerint valósult meg:

millió forintban, egy tizedessel

Előirányzat megnevezése	Kiadási kategória	Keretösszegek (forint)
Határtalanul! program támogatása	Nyílt pályázat	3 890 605 813*
	Meghívásos pályázat	0
	Egyedi támogatás	140 084 452
	Központi programelemek	294 054 401
	Összesen	4 324 744 666

(*) A keretfelosztás tartalmazza a 2019. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványt (57,3 MFt), valamint a 2020. évi keretet (3 833,3 MFt).

A Bizottság a 2020. évi Határtalanul! program keretén belül három nyílt pályázati kiírást tett közzé:

- HAT-20-01: Tanulmányi kirándulás hetedikeseleknek
- HAT-20-02: Együttműködés középiskolák között
- HAT-20-03: Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak

A pályázati kiírások benyújtási határidejéig 2 217 db pályázat érkezett be, melyek közül a formai és tartalmi értékelést követően, a Kollégium szakmai javaslata alapján a Bizottság 42/2020. (06.18.) és 62/2020. (08.03.) határozatai szerint 1 038 db pályázat került támogatásra, összesen 3 833,3 millió forint összegben. A programokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó támogatási döntéseket a járványhelyzethez kapcsolódó korlátozások adta lehetőségek befolyásolták.

Pályázati konstrukció azonosítószáma	Pályázati konstrukció leírása	Támogatott pályázatok száma (db)	Megítélt támogatás (forint)
HAT-20-01	Tanulmányi kirándulás hetedikeseleknek	720	2 328 212 994
HAT-20-02	Együttműködés középiskolák között	175	1 018 269 073
HAT-20-03	Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak	143	486 837 532
Összesen:		1 038	3 833 319 599

A Határtalanul! program keretében nyújtott egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások. A Bizottság 2020. december 31. napjáig 17 db egyedi támogatással kapcsolatos döntést hozott meg 140,1 millió forint összegben.

A Bizottság a 2020. évi Határtalanul! program központi programelemeinek megvalósításához szükséges forrás biztosításáról a 81/2020. (11.20.) és 106/2020. (12.23.) határozataiban döntött, amely alapján az Alapkezelő a „Határtalanul! program támogatása” előirányzata terhére 294,1 millió forint támogatásban részesült.

5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység

Az Alapkezelő elszámolási feladatainak folyamatos ellátása érdekében 2019 márciusában létrehozásra került a Támogatáselszámolási és monitoring igazgatóság, mely ellátja az Alapkezelő minden támogatáskezelő szervezeti egysége feladatkörébe tartozó támogatásokhoz kapcsolódó elszámoltatási, ellenőrzési rendszer működtetését.

Elszámolási kötelezettségek 2020. december 31-i helyzete

2020-ban a kihelyezett támogatások volumenével arányosan az elszámolási kötelezettségek is tovább növekedtek. A leltározás során az Alapkezelő számba vette az Alap költségvetése teljesítésével összefüggésben meglévő és „nyitott” elszámolási kötelezettségeket, valamint korosítva azokat megállapította lejáratukat is, mely a következő eredményre vezetett: határon túli támogatások esetében a kint lévő állomány 6151 db támogatási ügylet, 314 482 399 732 forint összegben, amelyből lejárt határidejű elszámolatlan állomány 2689 db támogatási ügylet, 40 433 411 964 forint összegben, illetve a Határtalanul! program tekintetében a kint lévő állomány 5624 db támogatási ügylet, 17 053 082 185 forint összegben, ebből lejárt határidejű elszámolatlan állomány 2800 db támogatási ügylet, 7 674 476 860 forint összegben. A Rákóczi Szövetség támogatása tekintetében a kint lévő állomány 4 db támogatási ügylet, 5 300 000 000 forint összegben, ebből lejárt határidejű elszámolatlan állomány nincs, valamint a Magyarság Háza program támogatása tekintetében a kint lévő állomány 2 db támogatási ügylet, 323 800 000 forint összegben, ebből lejárt határidejű elszámolatlan állomány nincs.

6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet (a továbbiakban: NPKI) nyilvánosságának megerősítése a kutatások, konferenciák minél szélesebb körben történő terjesztésével, nemzetközi szereplők meghívásán keresztül nemzetközi szinten is ismertté tételével és a munka eredményének publikálásával valósul meg.

Az NPKI kiemelt feladatai közé tartozik a nemzetpolitikai vonatkozású kutatások kezdeményezése és összehangolása. Az Államtitkárság által koordinált tematikus évekhez igazodó oktatási és gazdasági témájú kutatások mellett, az érintett magyar közösségek demográfiai és nyelvi folyamatainak, a külhoni magyar pártok választási eredményeinek és autonómiatörekvéseinek, a kisebbségi jogok betartásának, valamint a migrációs eredetű magyar diaszpóra-közösségek múltjának és jelenének tudományos feltérképezése is hozzátartozik az NPKI profiljához.

A járványhelyzet következtében több kutatás és rendezvény átütemezésre került.

Oktatási fordulópontok

A „2019 a külhoni magyar gyerekek éve” tematikus évhez kapcsolódva folytattuk Oktatási Fordulópontok című kutatásunkat 2020-ban, amely során oktatási adatokat rendszerezünk az elmúlt 10 évre visszamenőleg. A kutatáshoz kapcsolódó következő feladat az év során egy kiadvány szerkesztése lesz, amely előreláthatólag 2021-ben jelenik meg.

Határtalanul! kutatás

A 2019-ben megkezdett munka folytatódott 2020-ban. Korábban megtörtént az utazás előtt álló osztályok lekérdezése, valamint azoké, akik korábban már részt vettek a Határtalanul! kiránduláson, utóbbi esetében online formában a vírushelyzet miatt. Az interjúk feldolgozása, valamint a kérdőíves adatbázis elemzése elkészült, a kutatási jelentést leadtuk.

A magyar diaszpóra szervezeti élete – survey kutatás és interjúk.

A magyar diaszpóra intézményrendszerének, szervezeti életének és anyaországi kapcsolatainak feltérképezésére irányuló online kérdőíves kutatásunk – melyet 2019. év végén zártunk le – eredményeit mélyinterjúkkal egészítjük ki. Olyan szervezeti vezetőket szólítunk meg, akik a helyi, lokális szinten végzett közösségépítő tevékenységeik mellett jelentős szerepet vállalnak a magyar diaszpóra regionális, országhatárokon átívelő kapcsolathálójának kialakításában, a nagyobb ernyőszervezetek irányításában, valamint az anyaországi vezetőkkel meglévő kapcsolatok fenntartásában. A beszélgetések alapján készített élettörténetek – melyek fényt derítenek a területenként eltérő önszerveződési folyamatok sokrétűségére, a közösségi élet régi és új kihívásaira és lehetőségeire, valamint a magyarországi támogatások fogadtatására – a Kisebbségi Szemle c. tudományos folyóiratunk Diaszpóra interjúk rovatában jelentek meg az egymást követő lapszámokban.

Háttéranyagok, tanácsadás

Az NPKI a korábbi évekhez hasonlóan 2020. évben is háttéranyagokkal és tanácsokkal segítette az Államtitkárságot, az Alapkezelőt, illetve a külhoni magyar szervezeteket.

Nyári egyetemek

A Kutatóintézet munkatársai részt vettek az immár 9. alkalommal megrendezésre került Kisebbségvédelmi Nyári Egyetem szervezésében. A nyári egyetem lebonyolítására online került sor. A Kutatóintézet munkatársai oktatóként részt vesznek a Nemzeti Közszoigálati Egyetem és a Külgazdasági és Külügyminisztérium által szervezett Magyar Diplomáciai Akadémia képzésében. A Kutatóintézet a 2020-21-es akadémiai évben szakmai gyakornoki helyet és szakmai képzést biztosít egy amerikai kutatónak (a program szervezői a Hungarian Initiatives Foundation és a Mathias Corvinus Collegium).

Kiadványok

Az Államtitkárság és az NPKI munkatársainak közös termékeként készül 2011-től a minden munkanapon megjelenő Nemzetpolitikai sajtószemle, valamint a hetente megjelenő Nemzetpolitikai összefoglaló, illetve ez utóbbi angol nyelvű változata, a Weekly Media Review.

Folyamatos a 2016-ban elindított Kisebbségi Szemle című, negyedévente megjelenő, tudományos magyar nyelvű folyóirat, valamint az először 2017-ben megjelent Hungarian Journal of Minority Studies című angol nyelvű évkönyv lapszámainak szerkesztése, kivitelezése. Az ismétlődő periodikákkal olyan tanulmányok közzététele a cél, amelyek a tudományos közösséget közelebb hozzák a nemzetpolitika működéséhez, ugyanakkor a nemzetpolitikai döntéshozók számára is alkalmazható ismereteket nyújtanak.

Szakmai képviselés

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársai részt vettek a legfontosabb nemzetpolitikai vonatkozású egyeztetéseken (más minisztériumok, tudományos konferenciák). Számos konferencián, tanácskozáson, egyetemeken, kutatóintézetekben, Magyarországon, a szomszédos államokban és külföldön adtak elő (2020-ban többnyire online formában). A Kutatóintézet részt vesz a MÁÉRT, a KMKF szakbizottságainak munkájában, a NÖB ülésein, a Nemzetpolitikai Kabinet munkájában.

Nemzetpolitikai képzés, továbbképzés

Folytatódott a gyakornoki program, az NPKI munkatársainak mentorálásával magyarországi és külhoni egyetemi hallgatók gyakornokoskodtak az intézetben. Az NPKI munkatársai előadtak a Körösi Csoma Sándor Programban résztvevők képzése keretében.

Összegezve: az NPKI akadémiai szintű megalapozást nyújt a nemzetpolitikai kormányzati döntéseknek. Az NPKI partneri viszonyban van és együttműködik a magyarországi, a külhoni és a nemzetközi tudományos szférával. Mindhárom porondon beágyazott és elismert kutatóintézet státusza van. Fontos cél, hogy a nemzetpolitikai kormányzásnak olyan háttérintézménye legyen, amelynek tudományosságát és eredményeit senki sem kérdőjelezi meg. Az NPKI jelen van az összes közigazgatási és politikai fórumon, kapcsolatot tart a minisztériumok nemzetpolitikával foglalkozó osztályaival; szakértelmével és háttéranyagaival segíti a nemzetpolitikai kormányzati döntések előkészítését. Partneri viszonyt tart fenn a külhoni magyar etnikai pártokkal, civil szervezetekkel, szakmai szervezetekkel. Ezek rendezvényein rendszeresen részt vesznek az NPKI kutatói, illetve fórumot biztosítanak a külhoni partnerek számára az NPKI saját szervezésű rendezvényein.